

עין משפט
גר מצוה

כ:

ר"ן

ואלו מותרין פרק שני נדרים

רש"י

מסורת הש"ס

גא א מ"י פ"ד הל' א
אסורין ביאה הל' א
וה"ה מ"ה דעת הל' א
ד שם ל"ח ק"ו ט"ש
א"ר סימן דה ספק
ד וט"ש א"ר ח"ה נ"ה
ספ"ק א:
גב ב מ"י שם ספ"ק
ט"ש א"ר ח"ה נ"ה
ספ"ק ב וט"ש א"ר ח"ה
ספ"ק א:
גב ב מ"י פ"ד הל' א
אסורין ביאה הל' א
ספ"ק א"ר ח"ה נ"ה
ס"ה ספ"ק ב דהנה
גב ד מ"י שם הל' א
ט"ש א"ר ח"ה נ"ה
וט"ש א"ר סימן דה
גב ב מ"י שם ספ"ק
ט"ש א"ר ח"ה נ"ה
ספ"ק א:

לא כהמלך הילנה. ואף בסוף הילנה נשים הולכות בשוק ויתן דעתו עליהם: וכשהוא מספר. כשהוא משמש מטתו: מגלה טפח ומכסה טפח. בפרק מי שמתו (נדרות דף כג:) אמרין שהמירו (לה) לאשה) לגלות טפחים לקטנים והוא טפחים ומכסה טפח כלומר וטפח שני נאמר מוכסה: כמי שפכא שד. שהיה ממנה כהדס הנטרד מחמת שד שפכא. אלאה מספר היה בשעת משמש: ה' כמילי דספספ. שרי כרי לרעותה: דמליני כמלאכי שר. ומה ש' אמר לי כרי שלא אתן את עיני באשה אחרת ונמצאו בניו באין לידי ממזרות לא קשיא הא במילי דתשמיש הא במילי אחרנייתא א"ר יוחנן זו דבי יוחנן בן דהבאי אבל אמרו חכמים אין הלכה כיוחנן בן דהבאי אלא כל מה שאדם רוצה לעשות באשתו עושה משל לכשר הבא מבית הטבח רצה לאכלו במלח אוכלו צלי אוכלו מבושל אוכלו שלוק אוכלו וכן דג הבא מבית הציד אמר אמימר מאן מלאכי השרת רבנן דאי תימא מלאכי השרת ממש אמאי אמר רבי יוחנן אין הלכה כיוחנן בן דהבאי הא אינהו בקיאי כצורת הולד טפי ואמאי קרו להו מלאכי השרת (דמציני כמלאכי השרת) הריא דאתאי לקמיה דרבי אמרה לו רבי ערכתי לו שלחן והפכו אמר לה בתי תורה התירתי ואני מה אעשה לך הריא דאתאי לקמיה דרב אמרה לו רבי ערכתי לו שלחן והפכו אמר מאי שנא מן בייתא וילא תתורו אחרי לבבכם מכאן אמר רבי יאל ישתה אדם בכוס זה ויתן עינו בכוס אחר אמר רבינא לא נצרכא אלא דאפילו ב' נשוי וברותי מכם המורדים והפושעים בי אמר רבי לוי אלו בני תשע מדות בני אסנת' מושג"ח בני אימה בני אנוסה בני נידוי בני תמורה בני מריבה בני שכרות בני גרושת הלב בני ערבוניא בני חצופה איני ויהאמר רבי שמואל בר נחמני אמר רבי יוחנן לא אדם שאשתו תובעתו הויין לו בנים שאפילו בדורו של משה רבינו לא היו כמותם שנאמר יבנו לכם אנשים חכמים ונבונים וכתוב ואת ראשי שבטיכם ולא כתיב נבונים וכתוב ישישכר חמור גרם וכתוב מבני ישישכר יודעי בינה לעתים הריא דמרציא ארצוי:

בני ד יפין ביותר אמרה להן אינו מספר טפח מבגד וכן עושה עד שיכא עליה: דומה כמי שפכא שד. שכן עלי כבה דומה כמי ששד כפא. ואית דלמרי שמתכסה כולו כדס שמתכס מן השד: דמליני. שטופים צלילי: ביניפא. דג שיכול לאכלו כמו שירצה: בני אסנת' משג"ח. סימן הוא: שנוא. שכן על אחרת בשעת משמש. ואמרו כשהא עליה לאו ביאה גמורה היא הויל וכל כך שנוא אלא כוונת בעלמא הוא: בני נידוי. שהנעל נידוי וכן עליה ומתעברת הימנו: בני תמורה. שיש לו ב' נשים וכפנור לזה על זו וכן על אחרת. ל"א בני תמורה שהיא כפנור לזה על אשה אחרת ונמצאת שהיא אשתו וקריבין למחזות שהרי נחווין לניאוף: בני מריבה. שמשמש במריבה: בני שכרות. שמשמש בשכרות דביאחו לאו ביאה גמורה אלא כביאה וזו היא שאין מתכוון אלא לנעול בעלמא: בני ערבוניא. שכן על אשה אחת בן הנשים ואין ידוע על אחר מהן כן. ל"א שנוא עליה אנשים הרבה ואין ידוע בן מי הוא. ל"א בני ערבוניא ספק בן משעה לראשון או בן שנעה לאחרון: ישכר חמור גרם. חמור גרם לישכר שנולד. אותו חמור שהיה יעקב רוכב שפנה לאהל לאה: דמרציא ארצוי. אינה מונעת צפה אלא דמרציא קמיה מלאה לו ממון דכריה כנון לאה דמהיא נפקי בני מעליא:

הדרן עלך ואלו מותרין

ארבעה נדרים הסירו חכמים. נלא שום פסול: שאלו ארבע דינרין: כו' מן פסול. שאלו ארבע דינרין: ופסול. הקונה אומר שאינו מוסף לו על שקל שהוא שני דינרין: אימה בני אנוסה בני נידוי בני תמורה בני מריבה בני שכרות בני גרושת הלב בני ערבוניא בני חצופה איני ויהאמר רבי שמואל בר נחמני אמר רבי יוחנן לא אדם שאשתו תובעתו הויין לו בנים שאפילו בדורו של משה רבינו לא היו כמותם שנאמר יבנו לכם אנשים חכמים ונבונים וכתוב ואת ראשי שבטיכם ולא כתיב נבונים וכתוב ישישכר חמור גרם וכתוב מבני ישישכר יודעי בינה לעתים הריא דמרציא ארצוי:

הדרן עלך ואלו מותרין

ארבעה נדרים הסירו חכמים. נלא שום פסול: שאלו ארבע דינרין: כו' מן פסול. שאלו ארבע דינרין: ופסול. הקונה אומר שאינו מוסף לו על שקל שהוא שני דינרין: אימה בני אנוסה בני נידוי בני תמורה בני מריבה בני שכרות בני גרושת הלב בני ערבוניא בני חצופה איני ויהאמר רבי שמואל בר נחמני אמר רבי יוחנן לא אדם שאשתו תובעתו הויין לו בנים שאפילו בדורו של משה רבינו לא היו כמותם שנאמר יבנו לכם אנשים חכמים ונבונים וכתוב ואת ראשי שבטיכם ולא כתיב נבונים וכתוב ישישכר חמור גרם וכתוב מבני ישישכר יודעי בינה לעתים הריא דמרציא ארצוי:

שמתה אותו בדברי ר'א ופיוס כלאה שלא אמרה ליעקב אלא לקור כלהא אכל לא שמה מונעמו צפה: הדרן עלך ואלו מותרין ארבעה נדרים הסירו חכמים. ומפרש בגמרא (א:) שמתרין מאלהין נלא היתר חכם: נדרי זרווין. שלא נדר אלא לזר מכירו שלא יעמוד בדעתו כדמפרש ואולי: נדרי הכל. נדר שאינו כלום. שמיר ושית מתגרמין הכל וכו' (ישעיה מ:) קונם שאני פוסל לך. קונם דמיו עלי אס אני מוכרו בפחות מסלע שהוא ארבע דינרין: קונם שאני מוסף לך על השקל. קונם המקח עלי אס אני מוסף לקנות ביתר משקל שהוא שני דינרין: שניהם

טעמא דלא מפרך נגמרא והא דברים שכל דמפרך לקמן אנדרי אונסין משום דנעיק פיו ולבו שוין מנדרי זדיון שרין מהאי טעמא: נדרי האב. נחמה וכלא לזון חתנים:

(א) ופר' פרי' קדושין עב.
ד"ה דומים למלאכי השרת).
(ב) וז"ל שחין יעבדן.
(ג) שחין ק. (ד) פ"י
יומן. (ה) ניר א. (ששנות
כא: (ו) אחר עין ספ"ק
נדרות כ: אחר דל"ל לו
לש). (ז) וכל ספק וספרי
מטא טו ה. (ח) ונדרים
ד. (ט) וספ"ק ק. (י)
(י) ונדרים ל.

תורה אור השלם

1. וזהו לזכר ליצירת
והייתם אתו וזהו
אח כל מצוה וזהו
אחם ולא תתור אחרי
לבבכם ואחרי עיניכם
אשר אחם זנים
אחריכם:
2. וברית מכם המורדים
הפושעים בי מארץ
מורדים איצא אתכם
ואל ארצות ישראל לא
יבאו ודעתם בי אני יי.
וזהו כל דה
3. וזהו לזכר אנשים
חכמים ונבונים וידעים
לשבתכם ואישכם
בראשכם: דברים א
4. ואקח את ראשי
שבטיכם אנשים חכמים
וידעים ואתן אתם
ראשים עליכם שרי
אלפים ושור מאות ושיר
תשעים ושיר עשרת
וששנים לשבתכם:
דברים טו
5. וישכר חמור גרם
רבץ בן המשפחה:
בראשית טו ז
6. ומבני ישישכר יודעי
בינה לעתים לדעת מה
יעשה ישראל ראשי
מקמים וכל אחרים על
פיהם:
דברים א כ יב ל

גליון הש"ס

ר"נ ר"ה רש"י
ב' ספ"ק א"ר ח"ה
ע' קדושין עב פ"א
נדרים ד"ה דומים:
בראש"ס ד"ה ערבותי לו
שולחן ששים קטח שלא
בדריה. עין דקו"ת על ד
פ"ד מדר' וכל המשפט:

תוספות

ארבעה נדרים. עד שמה
לידי ככתי' הספ"ק
וככתי' המותרים מתפסים
דבר הנדר ונתפסים
דבר המותר והשם מ"י
נדרים דל"ג ד' דל"א
מפי גליון שאר נדר אפילו
היו מתפסים וטעמא הו
משום דנעיק פיו ולבו שוין
ואין ספק דלא שוין פיו
ילכו כה' ד' נדרים ויהיו
שוין מנדרי זדיון שרין

ארבעה נדרים הסירו חכמים. נלא שום פסול: שאלו ארבע דינרין: כו' מן פסול. שאלו ארבע דינרין: ופסול. הקונה אומר שאינו מוסף לו על שקל שהוא שני דינרין: אימה בני אנוסה בני נידוי בני תמורה בני מריבה בני שכרות בני גרושת הלב בני ערבוניא בני חצופה איני ויהאמר רבי שמואל בר נחמני אמר רבי יוחנן לא אדם שאשתו תובעתו הויין לו בנים שאפילו בדורו של משה רבינו לא היו כמותם שנאמר יבנו לכם אנשים חכמים ונבונים וכתוב ואת ראשי שבטיכם ולא כתיב נבונים וכתוב ישישכר חמור גרם וכתוב מבני ישישכר יודעי בינה לעתים הריא דמרציא ארצוי:

